

ШЫН

ВКП(б) ТЫВА ОБКОМУНУҢ КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕДИНИҢ БОЛГАШ АЖЫЛЧЫ ЧОНАРНЫҢ ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЫ СОВЕДИНИҢ ОРГАНЫ

1925 чылда үндөзүлгөн.

1951
декабрь
27
ЧЕТВЕРГ
№ 254 (2428)
ӨРТӨЗ 20 КӨП.

БО ХУНГУ СОЛУНДА:

Совет демократиянын чаа тиелелге (1 арын).

ПАРТИЯЖИ АМЫДЫРАЛ: С. Ирма. — Партияжи-организастыг ажылды күштелдирер (2 арын).

М. Достак-оол. — 1952 чылга ажыл-агый талазы-биле чедишкенин ужуражыр (2 арын).

Д. Скобелкин. — Сталинчы шаңалдарны тайбы дээш демилгелерге (2 арын).

Колхозтарнын тудуг ажылдарын күштелдирер (3 арын).

Н. Ханашевич. — Кино көргүзүл-

дизини шынарын экиждер (3 арын).

КНО-нун Кол Ассамблеянын алдыгы сессиязы (4 арын).

Улус демократия чурттарында (4 арын).

Кореяда болушкуннар (4 арын).

Коммунистерни дириг, боттуг ажылга кижизидер

Партия организацияларының партияжи-организастыг база партияжи-политиктиг ажылды бектик денелге таарыштыр тургустунган тудум-на ажыл-агый болгаш культу тургузушкунунуң чаа-чаа чедишкенини шалпыккан боттарынын дуржулга бадыткап турар. Ол ажылдарже бүгүле коммунистерниң күжү хаара тутунган, удуртукчулар коммунистерни бектик идеялык чорунга даянып, оларнын үнүн дыннап, дуржулгазын ажылдап ап турар черлерде салдырган ажыл-агый болгаш политикактиг сорулгалар чигиниң чогу-биле шийирленип турар дээрин партия организацияларының төөгүлүгү дуржулгалары көргүзүп турар.

Большевикчи сагыга чурумга быжыг туруштуг, ажылга бектик идея келжи болур чорукка коммунистерни кижизидери, хүн-бүрүнүң ажылынга партияжи массалар-биле үзүлбес харылааны тудары — партия организацияларының күжүнүң, оларнын ажыл-чорудулганының чедишкени-нериниң үндөзүнүн ол болур. Организациястыг чорук — улуг күш, а организациястыг чоруктун үндөзүн болза, бистин большевик партиястыг политиказынын шындыгында болуп турар.

Бистин улустарымыс социалисттер Төрөн чуртунун амгы хөгжүлдөзүнүн боттарынын чагаай амдыралының өөрүшкүлүгүн херек кырында бүзүрүп көрүп турарлар. Ычангаш, олар эчир сорулганы — бистин тургустууска коммунизм тиелелгезин боттандырар дээш тургузукчу күш-ажылда улам сорул киришкени-биле ажылдап турарлар.

Чонунуң ол нийти сорулгасы болза, чер-черин партия организацияларының удуртукчу ажыл-чорудулганынын денелин чайгалыш чокка улам бедилерин негеп турар. Ол чүдээрге, партия организациязы бүрүзүнүң сырый катыгышыктын, дайынчы аргалын, оон ажыл-чорудулганына бүгү коммунистерниң идея-кейлиг киржилгезин улам сырый организацияларын негеп турары ол.

Ычангаш, партия бодунун кежигунеринден марксисч-ленинчи методтарын бедилер дугайында могай-шылак чок ажылдаарын, партиянын сагылга-чурумун шыгы сагырып, партиянын болгаш чурттуң политикактиг амдыралына идея-кейлиг киржири, партия органианың шийирлерин херек кырынга күүседирин, күш-ажылдык болгаш күрүнениң чурумун сагырынга үлгелерги болурун, бодунуң бүдүрүлгө болгаш ажыл-херезини квалификациязын үзүк чок бедилерин, бодунуң ажыл-херезини техниказын шийгээдирин, массалар-биле хүн-бүрүнүң харылаанын быжыглаарын негеп турар.

Коммунистерни партия ажылынга хандыдарынын эң чугула аргазы — оларга берип турар партияжи даалгалар болур. Партия организациязынын кандыг бир даалгаларын сонургалды-биле күүсетпешкен, коммунист болза, херек кырында мурнакчы ажылы-биле ВКП(б)-ге хамаарып турарын бадыткап турар. Партияжи даалганы күүседирин — партиянын программаны, оон Уставынын негелделерин боттандырар дээш коммунистик практиктиг демисел болур. Чангыс организацияда турар коммунистерниң партияжи даалга шугуму-биле кылып турар ажылдарын, оон үрө-түнелдерин кадып келерге, партия организациязынын нийти ажылынын түнели ол болуру чугаажок.

Боттарынын бүгү коммунистерни партия ажылынга идея-кейлиг кириштирип, оларны партия даалгаларын күүседип турар кылдыр чангыс-

тырган, оон-биле организациястыг болгаш кижизиделгедиг ажылдарга бектик түнелдерлиг, арга-дуржулгалыг болуп келген хөй-хөй эге организациялар секретарынын эртен өтчөтүг сонугула хуралдар демделгезин. Оларнын иштинден Кызыл көлзө районун «Чербы» колхозта, Бий-Хем районун Кочетов аттыг, Улуг-Хем районун Ленин аттыг болгаш Киров аттыг колхозтарда партия организацияларын адаары чугула. Ол организацияларда коммунистер күш-ажылга боттарынын үлгөр-чигектерин массага көргүсүшпаша, партияжи хүлээлгелерин эки күүседип, бүгү колхозчуларны партия организациязын долгандыр улам сырый катыштырганнар.

Партия эге организацияларынын болуп эрткилгезин өтчөтүг сонугула хуралдар коммунистер-биле ажылда чепестер ам-даа узуктатынмай турарын база көргүскен. Барын Хемчик районда «Совет Тыванын 5 чыл ою» колхозта, Кызылдың колхозтар даргалары белектер ортумак школазында, Эрзин районун Сарыг-Булуң чеди чыл школазында, Кызыл районун Элегес хөмүр даш үлетпүрүндө партия организациялары коммунистерниң идея-кейлиг ажылын углап шиглевейн база контролдайын турганын чидин-биле шүгүчүлгезинер. Коммунистик хүлээлгелериниң дугайында ВКП(б) Уставынын негелделерин боттандырарын чүткүл чок, боттарына онаашкан партияжи даалгаларын күүсетпейн турган коммунистерге партия хуралдары чөптүг шүгүмчүлгелерин таварыштырган.

Партия эге организацияларынын чаа сонугтук секретарынын сорулгасы болза, партияжи-политиктиг болгаш партияжи-организастыг ажылдарнын практиказына бүгү коммунистерни идея-кейлиг кириштирин хүн-бүрүнүң ажыл-чорудулганына боттандырары болур. Коммунистерни пропаганда ажылы, лекциялар, илеткелдер, беседалар, солун номчулгалары чорударына, хана солундары болган агитхуудуларын үндүреринге, көскү агитацияны делгээринге, социалистик чарыштын түнелин үндүреринге, хуралдар айтырылары белектеринге болгаш хүн-бүрүнүң өске-даа партияжи даалгаларын күүседиринге кириштирери чугула.

Коммунист бүрүзү партияжи даалгалардыг тургун дээш өзү барымдалан чорук эвес. Партия организациялары партияжи даалгаларын чүгө үлөп таарыштырары-биле кызыгаарлатынмай, а харын ол даалгаларнын күүселдизин хүн-бүрү контролдаар, партияжи даалганын күүселдизин дугайында коммунист бүрүзүнүң харысалгалыг болурун шыгырадыр, партия хуралдарына партияжи даалганын хуваалданынын практиказын болгаш оон күүселдизин чугаалажып турар ужурул.

Коммунист бүрүзү партияжи даалга турары — оларны большевикчи өзүга кижизидеринин, нийти сорулгаларын күүседириниң демиселгезин оларнын күжүн доктаамал мобилизастарынын бир чугула чепсээ. Оон-биле чергелештир коммунистерни боттарынын албан-дужалдыг, күш-ажылчы хүлээлгелерин партия организациялары бир демей негээр ужурул. Коммунистерни дириг, боттуг ажылга партия эге организацияларынын секретары-биле кады идея-кейлиг хөдөлүп турар кылдыр чаңкычтырар партия райкомнарынын сорулгасы. Ажыл-агый, культу тургузушкунуңа бистер чүгө ынчаарда чаа-чаа чедишкени-нерлиг болур бис.

ВЦСПС-тин VII пленумунун түнелдеринин талазы-биле профвилелдеринин хуралдарын эртерери

ВЦСПС-тин секретариаты профвилелдер ТК-зынга болгаш Чөвүлдеринге 1952 чылдын февраль 1-ге чедир хоорайларга болгаш районнарда профвилел активтеринин хуралдарын база бүдүрүлгелерге болгаш албан черлеринге ажылчыннарын болгаш албан хаагычтарын хуралдарын эртерери хүлээткен.

Ол хуралдарга ВЦСПС-тин VII пленумунун шийирлерин, 1952 чылда коллективтиг керзелерин чарарынын дугайында ВЦСПС-тин президиумунун доктаалын чугаалажырын болгаш оларнын күүселдеринин талазы-биле хемчеглерин тодаргайы-биле айтырын сүмелзэн. (СЭТА).

«Араттын сөзү» украин дылда

Совет Украинанын хөй-нийтиги тыва прозанын эгелекчи Салчак Токаның «Араттын сөзү» деп ному Сталинчы шаңал-биле шаңаланын улуг сонургалды-биле демделгезин. Салчак Токаның ному хергелзэн украин номчукчуларын өзүп турар сонургалын хандырары-биле,

Украинанын уран-чүүл литература-ларын үндүрер күрүнениң ном үндүрер чери «Араттын сөзү» деп ному украин дылда очулгазын белеккэн. Чогаалчы Иван Цюпун украин дылда очулдурган Салчак Токаның повестизин өрүлгече кириген.

Любинин Л. М. Каганович аттыг кудар-механиктиг заводунун анык токарлер Антонина Жандарованын болгаш Ольга Агафонованын аттары элчежилчелерин аразыда социалистик өзү-биле бот-боттарына дузалажырын шийгээшкенин эгелекчилери болганы-биле бистин чуртувуста неперзэн.

«Буревестник» деп фабриканын стахановчуларынын эгелекчи чоруу оларны кылыр чүдүлөр бүрүзүгө эвес, харын-даа кылыр ажылдар бүрүзүнүң тергин эки шынары дээш демиселге көдүргөн.

Бистин чуртувустун дыкка хөй бүдүрүлгелери болгаш транспорт черлери ол анык патриоттарын эгелекшинин изин-биле деткип турарлар.

Чурукта: кылыр ажыл бүрүзүн тергин эки шынарлыг бүдүрүлгө дээш социалистик чарыштын эгелекчилери токарлер Антонина Жандарова биле (солгай талазында) Ольга Агафопова олар.

Чуруу С. Стихнини болгаш В. Хухлевтин. СЭТА-нын прессклишези.

Киргизияда малды уксаа аайы-биле районнап үскени

ФРУНЗЕ. Көдээ ажыл-агый малдарын уксаа аайы-биле районнап үзе тургузары Киргизиянын бүгү областарында доозулган. Көдээ ажыл-агый артельдеринин нийти хуралдары болгулаан. Ол хуралдарга колхозчулар тускай эртемчилер-биле кады чурт малын массалы-биле өстүрер болгаш экиждер сорулга-биле малдарын уксааларын шийип алганнар.

Төп Тянь-Шаньнын, Чуйский шыназынын болгаш Изин-хөл чанынын колхозтары мыйыстыг улуг малдын чаа алтай уксаанын өстүрери-биле хүлээп алганнар. Ол уксаа болза, сүт талазы-биле бектик, продуктулук болгаш чурттуң агаар-бойдус байдалдарына тааржыр уксаа болур.

Хөй ажылын үш зоналарга хуваанган. Чуйский шынаанын ажыл-агыйлары чүгө нарын дүктүг хойлар өстүрерлер. Тянь-Шань областа эвт-дүктүг, нарын болгаш ортумак нарын дүктүг хойларын хүлээп алган. Алайскийниң бектик дагылары семис, улуг кудуртукту хойларын өстүрер. Хойнун дүктүг чоруун улам бедилер сорулга-биле грозный, казах болгаш өске-даа уксааларын кошкарларын эккеп турар.

Өр чылгы мал ажылы дыкка сайзырап турар. (СЭТА).

Памирде

ОШ. Памирнин автомобиль трестинин суралгы чолаачызы Урай Джалилбаев Хорогдан Ошче ээл келген. Бо орукту эртекш, Урай Джалилбаев болза, чүк сөөртүлгезинин ийи чылдар планын күүсеткен болгаш 1200 килограмм бензинин камнап алган.

Ошта аяс чыгып турда, Памирде хат-дүвү хайнып, соок 40 градустар чедип турар. Ындыг байдалдар турбуже, чокта чаа Хэоога 60 автомашиналарын колонназы чедип келген. Ону коммунист Джунайсрулло Ахмедов удуртуп чоруур. Ол автомашиналар Памирдин малчыларына бараан эккелгенер. (СЭТА).

Совет демократиянын чаа тиелелге

Декабрь 23-те, воскресеньеде Узбек, Грузин, Казах, Туркмен, Молда, Эстон болгаш Карел-Фин ССР-лерге улус судтарынын сонугулаалары болуп эрткилгезин. Ол республикаларнын бүгү сонугула пунктуларына сонугучулар байырлал шинчи кирген кээп турганнар.

Узбекистаннын Ташкент хоорайнын Фрунзенский районуң №152 сонугула пунктузунга төс-таавынын Сталин аттыг комбинатынын ажылчыннары болгаш албан хаагычтары колдуу бадылааннар. Ташкенттин төс-таавычылары сонугулаалар хүнүн чылдын бүдүрүлгө планын долдуру күүсеткени-биле демделгезин, Хусан Роджапова бодунун хамааты хүлээлгезин күүсеткеш, мынча деп меделгезин:

— Декабрьда мен пландан ажыр 1200 чыгыс метр песту кылып үндүргөн мен. Мээң күш-ажылым тайбынын херезинге бараан болуп турарына өөрүп турар мен.

Республиканын бүгү хоорайларына, суурларына сонугулаалар бектик көдүрүлүшкүнүг эртен. Грузиянын ажылчы чоннары улус шийгеекчилери болгаш улус төлээлерин сонугулааннар.

Ленинский район — хоорайнын хоочун районнарын бирезин. Сталин аттыг вагон-септелге заводунуң клубунда сонугула пунктузу тургустунган. Ында хөлекч чоразин болгаш совет эрге-чагырганын чылдарында юристик эртем чедип алган Амвросий Гогуа улус шийгеекчизинге бадылактан. Ленинский районун сонугучулары ону улус шийгеекчизинге ам ийи удаа сонугу турарлар.

Абхазияга, Аджария болгаш Мурнуу-Осетин автономнуг областа бадылаашкынар патриоттуг көдүрүлүшкүнүг болуп эртен. Казахстаннын найсылалы — Алма-Атанын чурттакчылары коммунистерниң болгаш партия кежигүнү эвестерин Сталинчы блогууну кандидаттары дээш бадылаашкынын бергенер.

Улус шийгеекчилеринге депширтерген кандидаттар шугузуу юристик эртемниң Г. Мурабекова, З. Молдабаева, И. Смагулов, В. Паженова болгаш өскелер күрүнениң болгаш ажылчы чоннарын эрге-ажыктарын шыгыгы камгалап турган, чонунуң хундуктелин чаалап алганнар. Улус төлээлеринин кандидаттарында эртемдээр, башкылар, инженерлер, өг-бүлө ээлери болгаш өскелер-даа бар.

Казах ССР-ге улус судтары политикактиг идея-биле сонугуланнар. Туркменин хоорайларына болгаш суурларына хөвө тарыкчылары, малчылар, нефтчилер улус судтары сонугу, Сталинчы Конституцияда бийтигенин улуг эргелерин боттандырғаннар.

Улус судтарынын составына фабрика, заводтарын стахановчулары, бектик дүжүттүг мастерлери, совет интеллигенциянын төлээкчилери сонугу тургулаан. Совет юстиция органына 25 чыл ажыг ажылдап турар, улустун шыныч уруу Мария Ахмедова Ашхабадтын бир сонугула округунга бадылатырган.

Чаа чылга уткуштур

Өвүржүлөр чаа чылга чедишкенин ужуражып турар

ХАНДАГАЙТЫ. (Радио-биле). Өвүр районуң ажылчы чоннары болгаш колхозчулары 1952 чаа чылга ажыл-агый талазы-биле чедишкенин ужуражып турар. Тыва Совет Эвилелинин хөй националдыг улуг өг-бүлелинге бактаап киргенден бээр эртен кыска үенин иштинде районун көдээ ажыл-агыйлыг ажылчы чоннарын чеден ажыг хуузу колхозчу амдыралче шийгезин болгаш өөрүшкүлүг, аас-кежиктиг чагай чуртталганы көрүп турар.

Анык колхозтарын организация, ажыл-агый талазы-биле быжыглаар, колхозчуларын культурулуг сууржун чуртталгаже шийгедер дугайында айтыры районун партия болгаш совет органнарын ажылында кол черин ээлеп турар. Бо талазы-биле район 1951 чылда элзөн улуг ажылдарын бүдүрүп алган. Чүд дие, колхозчуларга чурттаар бажынар тударын чыл планын декабрь 20-ге чедир район 98 хуу күүсеткен, мал кажааларнын тудуун 155 хуу болгаш бүдүрүлгө тудуларынын планын 100 хуу күүсеткен. Бо талазы-биле «Торгалыг» болгаш «Совет Тываның беш чыл ою» колхозтар эки ажылдаан. «Торгалыг» колхоз (даргазы эш Доржукай) чуртталга бажынааны тудуп алырыннын планын 200 хуу, мал кажаалары тудуп алырыннын планын 110 хуу, бүдүрүлгө тудуларынын планын 100 хуу күүсеткен.

«Совет Тыванын беш чыл ою» колхоз (даргазы эш Кочук) чуртталга бажынааны тудуп алырыннын планын 110 хуу болгаш оон ангыда мал кажаалары, бүдүрүлгө болгаш культура-амыралдыг тудуларынын планынын бүрүн күүсеткен. Районда чокта чаа организациястыган «Кызыл туз» колхоз бодунун туруп келгенин 5—6 айларынын иштинде эки шынарлыг дөрт чуртталга бажынааны болгаш атыг, инектин, бызаанын чаа кажааларын тудуп алган.

Устүндө көргүскен чедишкенин болза, районун колхозчуларынын чаа чылга күш-ажылчы белез болур.

Улус күүсеткен. Бо талазы-биле «Торгалыг» болгаш «Совет Тываның беш чыл ою» колхозтар эки ажылдаан. «Торгалыг» колхоз (даргазы эш Доржукай) чуртталга бажынааны тудуп алырыннын планын 200 хуу, мал кажаалары тудуп алырыннын планын 110 хуу, бүдүрүлгө тудуларынын планын 100 хуу күүсеткен.

«Совет Тыванын беш чыл ою» колхоз (даргазы эш Кочук) чуртталга бажынааны тудуп алырыннын планын 110 хуу болгаш оон ангыда мал кажаалары, бүдүрүлгө болгаш культура-амыралдыг тудуларынын планынын бүрүн күүсеткен. Районда чокта чаа организациястыган «Кызыл туз» колхоз бодунун туруп келгенин 5—6 айларынын иштинде эки шынарлыг дөрт чуртталга бажынааны болгаш атыг, инектин, бызаанын чаа кажааларын тудуп алган.

Устүндө көргүскен чедишкенин болза, районун колхозчуларынын чаа чылга күш-ажылчы белез болур.

Бүдүрүлгө планын долдуру күүседир дээш

ШАГААН-АРЫГ. (Телефон-биле). Улуг-Хем районуң Шагаан-Арыг хоорайда үлетпүр комбинатынын ажылчыннарын болгаш албан хаагычтарынын коллективин 1952 чаа чылга бүдүрүлгө программанын күүседиринин талазы-биле чаа-чаа чедишкенин ужуражып турар дээш бектик көдүрүлүшкүнүг ажылдап турар.

Комбинаттын бүгү ажылчыннары социалистик чарышта хараа туттунган болгаш чылдын бүдүрүлгө планын 102 хууудан куду эвес күүседир деп хүлээлге алган ажылдап турар. Комбинат эртен он бир айларда бүдүрүлгө планын 99 хуу күүсеткен болгаш декабрьнун төнүзүнде чыл планын долдуру күүседип болурун аргалары бар болуп турар.

Чугай өртеринин планын комбинат 211 хуу күүсеткен. Бо талазы-биле мастер эш Егоров кончуг эки ажылдап турар. Столярный цех (начальниги эш Некрасов) хүн нормазын үргүлчү-ле 150 хуу күүседип турар. Ол шыкаш кидис идик кылыр цех (начальниги эш Шакин) хүн нормазын 160 хууудан өрү күүседип турар. Сапог идик кылыр цех (начальниги эш Мельниченко) хүн нормазын 145 хуу күүседип турар. Комбинаттын Торгалыгда салбыры (начальниги эш Пахомов) хүн нормазын 140 хууудан өрү күүседип турар.

Улетпүр комбинатынын ажылчыннарын аразында стахановчуларын саны өзүп турар. Дарган Торган-ши, пимокат Чаш-оол, столяр Кязев, сапожник Бараванов болгаш оон-даа өскелер боттарынын хүн нормазын үргүлчү 150 хууудан өрү күүседип үлгелерин ажылдап турарлар.

Сүт-Хөл МТС-те септелге

Сүт-Хөл МТС 1952 чылдын тарылазына уткуштур септелге ажылын организациястыг чорудуп турар. Тракторлар септелгезинде 30 кижилги 4 бригада, дарганнар черде 40 кижилги 2 бригада ажылдап турар. Бо бригадалар 3 тракторнын капитал септелгезин, 2 тракторнун апаа септелгезин шуут дооскаш, трактор септээр планын 83 хуу күүседип турар. Оон ынай 8 чажар машиналары, 12 трактор илирлерин культуваторну септеп дооскан. Мотор септээр кезек бодунун нормазын 100 хуу күүседип турар.

Сүт-Хөл МТС 1952 чылдын тарылазына уткуштур септелге ажылын организациястыг чорудуп турар. Тракторлар септелгезинде 30 кижилги 4 бригада, дарганнар черде 40 кижилги 2 бригада ажылдап турар. Бо бригадалар 3 тракторнын капитал септелгезин, 2 тракторнун апаа септелгезин шуут дооскаш, трактор септээр планын 83 хуу күүседип турар. Оон ынай 8 чажар машиналары, 12 трактор илирлерин культуваторну септеп дооскан. Мотор септээр кезек бодунун нормазын 100 хуу күүседип турар.

Хундускунуң 2 шакта республиканын сонугучуларын хөй нуруузу боттарынын бадылаашкынын берипкел.

Карел-Фин республиканың найсылалы ол хунде байырлалдыг байдалче кирген турган. Даң хаялаваан турдала-ла электри чырыкмыз чапты берген турган кудумчулар-биле ажылчы чоннар сонугула пунктуларыне талажып чоруп турган. Дүшке чедир хоорайнын сонугучуларынын хөй нуруузу бадылапкан.

Улус шийгеекчилеринге болгаш улус төлээкчилеринге карел-фин улус ажыл-ишчилерин болгаш идея-кейлиг хөй-нийтичилерин депшиктен.

Медведегорскийнун ажылчы чоннары улус шийгеекчилеринге ажылчы П. А. Афанасевич, Беломорскийнун ыш дилкчилери — эда ызыгуурундан бээр ыш дилкчилерин уруу Е. И. Елисевич, Ладенпохья хоорайда фанер комбинатынын коллективин Совет Эвилелин Маадыр Н. Д. Колесникову улус шийгеекчизинге кандидат кылдыр депшиктенер.

Декабрь 23-те улус судтарынын сонугулаалары болуп эртен республикаларга улус шийгеекчилерин болгаш улус төлээлеринин сонугулаалары совет демократиянын чаа тиелелге болуп эртен.

Сонугучулар боттарынын чангыс эп-сеткилдиг бадылаашкыны-биле коммунистерниң болгаш партия кежигүнү эвестерин Сталинчы блогууну бузулбас чангыс эвин, большевиктерниң партиязына, улуг Сталинга канчаар-ла аажок ынакшылын болгаш кызыгар чок бердигенин база катеп көргүскелер.

Сонугучулар боттарынын чангыс эп-сеткилдиг бадылаашкыны-биле коммунистерниң болгаш партия кежигүнү эвестерин Сталинчы блогууну бузулбас чангыс эвин, большевиктерниң партиязына, улуг Сталинга канчаар-ла аажок ынакшылын болгаш кызыгар чок бердигенин база катеп көргүскелер.

Сонугучулар боттарынын чангыс эп-сеткилдиг бадылаашкыны-биле коммунистерниң болгаш партия кежигүнү эвестерин Сталинчы блогууну бузулбас чангыс эвин, большевиктерниң партиязына, улуг Сталинга канчаар-ла аажок ынакшылын болгаш кызыгар чок бердигенин база катеп көргүскелер.

Сонугучулар боттарынын чангыс эп-сеткилдиг бадылаашкыны-биле коммунистерниң болгаш партия кежигүнү эвестерин Сталинчы блогууну бузулбас чангыс эвин, большевиктерниң партиязына, улуг Сталинга канчаар-ла аажок ынакшылын болгаш кызыгар чок бердигенин база катеп көргүскелер.

Сонугучулар боттарынын чангыс эп-сеткилдиг бадылаашкыны-биле коммунистерниң болгаш партия кежигүнү эвестерин Сталинчы блогууну бузулбас чангыс эвин, большевиктерниң партиязына, улуг Сталинга канчаар-ла аажок ынакшылын болгаш кызыгар чок бердигенин база катеп көргүскелер.

Колхозтарның тудуг ажылын бүгү хемчеглер-биле күштелдирер

Ниипиниң чуртталга тудугларынче сагыш салыр херек

Чаа-Хөл районуң Чаа-Хөл суму-да Молотов аттыг колхозтуң удурткучларының багай ажылдааны-биле 1951 чылда 20 чуртталга бажынары, чангыс ай хевирлиг 3 чаа кажалар тударының планнары күүсетинмээ.

Чыл дургузунда тудуг бригадаларына 30—40 хире колхозчулар ажилдап турган болза-даа, оларның бүдүрген ажылынң продукциязы кончуг эвээш. Чүгүле 8 чуртталга бажынарының ханазын тудуп каан, оларның иштинде 2 бажың мүн-не доозулган шивчилги болган. 80 санын илек кирер бир кажазы туткан болза-даа, оң сонгалары чок, агаар кахсыр вентиляция чок, ханаларын чингистэни дески эвес. Ол ышкаш үстүнде шала туткан чуртталга бажынарының шынары куду: сонга чаактарының, рамаларының ижиңгиче, эжиктериниң эви багай шаараш, соок кирип турар.

Колхоз даргазы турган Ак-Лама, тудуг бригадари Эргежих оларның тудуг ажылынче сагыш салбаанын

база партия эге организациязының талазындан тудугчулар ортузунга тайылбыр ажылын чорутпаанын, социалисттик чарышты калбартаанын бо байдал айтып турар-дыр.

Колхозчуларны чангыс черге суур-жадар, оран бажың-биле хандылар дугайында боттук хемчег албаанын-дан 60 ажыг өрегерлер, оларда 105 ажыл кижилери колхоз төвүнден 10—15 километр ырак көжүп чоруткулаан болгаш оларны ажылга киирерде каш аъттарын тургуза мунар, 2—3 удаа чарлаар ужурга таварып турар. Ынчан турла шаг-уениң чамдызы халас эртин турар болгаш чамдык кижилер ажылга үм-ейн баар чүүлдер бар.

Колхозтун чаа даргазы С. Берзи биле бригадари Эргежих оларның амгы үеде ап турар хемчеглери база-ла чөгөнгич. Чүд дизе, колхозта 200 ажыг кыдыр кижилер турда-ла тудуг ыяжи белеткээри-биле тайгаже чүгүле 4 кижиче чорудуп кааннар. Олар 40 ажыг хонукта ажылдааш, белен 400 чудукту арга

иштинден үндүрер тургаш, чүгүле 100 хирени сөөрткенер. Оларның күш-ажылының норма чижээ-даа билдинмес, чамдыктары ырак эвес черге 6—7 чудук сөөртүп кааш, бир хүнүнүң нормазы күүсетинген деп санап турарлар.

Молотов аттыг колхоз малдың баш санының талазы-биле районда ийи дугаар черде туруп турар ужурунда мал кажаларының тудуун калбар-тыры эргежок чугула. 1952 чылда 50 чылгы малга, 1000 хой, өшкүге, 100 инекке кажалар турар, оон ыяжи 40 өрегерлери бажың-биле хандылар ужурлуг.

Ынчангаш, тудуг ажылынче, ылангы кышкы үеде тудуг материалдары белеткеп алырыңче улуг күш салыры негетинип турар. Район Советиниң күүсекчи комитетинден, ВКП(б) райкомундан болгаш райончүгү көдээ ажил-агый килдизинден бо колхозке күш салып, дузалажыры негетинип турар.

К. ОНГА.

ТУДУГ ПЛАНЫ КҮҮСЕТИНМЕЙН ТУРАР

Эрзин районуң Бай-Даг сумузуңда «Чаа орук» колхозтуң баштаар чери, ннда партия эге организациязы колхозчуларны чыгыч, чырык бажынарже сууржулар, бүдүрүлгенин тудугларын көвүдөдир, нитилештирген мал ажылын чыгыч кажалар-биле хандылар дугайында сагыш салбаанындан колхозтун 1951 чылда тудуг планы шуут үстүрүңге четкен.

Колхозтун тудуг планынча айтык-кан чүүлдер хей-даа, чугула-даа турган. Ону боттандылар дээш боттук ажил чорутпаанындан ам байдал мындыг болуп турар: план эзу-гаар 14 чуртталга бажынары тудар тургаш, ам чүгүле 4 бажынарыны шала тудуп алган. Планада көрдүнген контора, асли бажыны, машина чепсек сарайы, чазаныр, дар-

ганнаар черлер, чунар бажың суг дээш ышкаш тудуглар шуут кылдын-маан. Чангыс-ай хевирлиг 3 мал кажаларының тудугларын кылза-даа олар доозубаан.

Колхозтун оралакчы даргазы болгаш тудуг бригадари эш Дандаа тудуг бригадаларына 60—70 хире колхозчуларны берип турда-ла оларның күш-ажылын организастап шыда-вайн, ажылдын иштинге кирбей турар. Оон уламындан тудуг материалды белеткээриңиң планы ыракта чедир күүсетинмейн турар болгаш белеткээри ыяштарынң шынары дендин багай болуп турар.

Тудуг ажылында турар колхозчуларның октябрь 1-ден бээр ажыл-даан күш-хүннери санатынмаан.

Тайгада ыяш белеткээр бригадалар хайгаарал салбайн турарындан оон байдалга эш шивчилги болуп, чамдык кижилер хузуңда аныап, тарап чана бээр чоруктар үргүлчүлөп турар.

Тудуг ажылы ол хире багай чоруп турда, колхоз даргазы Даваа-жап, партия эге организациязының секретари Ензак боттук хемчеглер албайн турарын кижиче кайгаар. Райончүгү көдээ ажил-агый килдизиниң талазындан бо хүнге чедир кандыг-даа хемчег албайн келгени окта бол-бас.

«Чаа орук» колхозта тудуг бригадаларының ажылын эде организастаар дугайында доп-дордан боттук хемчеглер алыры негетинип турар.

А. БОРБАК-ООЛ.

Колхозта тудуг ажылы хонжудаан

Улуг-Хем районуң Ийи-Тал суму-зунда Жданов аттыг колхоз болшы-вик партияның, совет чазактын көр-гүзүп турар улуг дузалачызының ачмызы биле ажил-агый талазы-биле элээн чедиркиниң чедип алган болза-даа, тудуг талазы-биле дыкка хожудан турар.

Бо чылдын 14 хире янзы-бүрү тудугларыны кыдыр планын тургаш, чангыс-ай хевирлиг 2 бажыны, 1 складты, 1 хаан кажазыны болгаш 1 дагаа кажазыны шала туткан. Тудуг ажылынче күш салбаанындан колхозтун сууру сайыравайн турар. Колхозчуларын барык хей нуруузу өгдөлөр чурттаваышаан турар. Харын чамдык колхозчулар бар бажына-

рын өске улустарга хөлезилеп кааш, боттары алаактар, дагларже көшкү-лүй берилген чүүл бар. Колхозта склад эргелекчизи Дываа, колхозчу Чашыг болгаш өскелер мындыг байдалды көргүзүп турарлар. Колхоз суурундан ырадыр янзы-бүрү ажил-дарда колхозчулардан аныда, боттарының туразы-биле көшкенер хей болуп турар чорук ажил-агыйны чорударына шалтык болуп турар. Ындыг чорук турда, ажил хүнү четче ажылатынмас, күш-ажылдың бүдүрүчүлүү чавыс болуп болгаш күш-ажылдың сагылга-чурмуун үрээр чоруктар болуп турар. Оон ыяжи хура-л-суглаа, кичээл чырдышкын

чорударына бо чорук дыкка шалтыктыг болуп турар.

Колхозта тудуг планы күүсетин-мейн турарының кол чылдаганы бо болза, тудуг материалдарын белеткеп албаанында болуп. Бо кыжын ыяш белеткээриңге 40 кижилег бригадалар планнап турза-даа, херек кырында боттук ажил чорувайн турар. Ыяш сөөртүр белен шанак-даа чок тудуг талазы-биле мергежилдик чамдык колхозчуларны өске ажил-дарже кирип турар.

Жданов аттыг колхозтун тудуг суурун сайырадыр дугайында райончүгү көдээ болгаш колхоз тудуунчү килдизи боттук хемчег алыры чугу-ла.

В. ШОЙДУН.

Көдээ Советтин саң-хөө талазы-биле бир чугула сорулгазы

Улус ажил-агыйның улам ыяжи хөгжүлдээнин сорулгалары болза, камналганын чурмуун шынгыгы сагырын, когаралдар болдурбазын, совет акша хөрөңгини камнаарын бүгү совет болгаш ажил-агый органианындан негеп турар.

Совет күрүне эргелединиң системаның бүгү адырларында, оон иштинде саң-хөө ажылынң ужу-рдузасы ол негелдери-биле тодара-тылып турар. ССРЭ-де күрүне эрге-чагырганың чер-чер органнары бо-лур көдээ (суму) Советтери болза, ында ажил-агый болгаш культу-рчыдышкының улуг участогун чорудуп, совет суурун бүгү тала-ды амыдыралын удуртуп, колхоз-тарга бедик дүжүт дээш, мал ажы-лын болгаш көдээ ажил-агыйның өске-даа адырларын сайырадыры дээш демиселин баштап турарлар.

Сталинчы Конституция эзугаар ажилчы чоннарын депутаттарның Советтер бүрүзү, оон иштинде көдээ (суму) Совети база болу бюджеттиг болур. Көдээ (суму) Со-веттериниң бюджеттерин район Со-ветиниң күсүкүмо бадылаар болгаш оон хуусаазы чаа бюджет чылынчы январь 1-ден орайтавас ужурлуг.

Бюджетти чогадыры көдээ (суму) Советиниң күсүкүмунун кол ажилдарының бирээзи болур бол-гаш ол ажилга олар барык ийи айларын эртнер. Ол үенин дургу-зунда ажилдын календарь планын тургузуп алыры эргежок чугула.

Бюджетти чогадып турар үедө көдээ (суму) Совети болза, рай-күсүкүмун айтышкынарын удур-тулга болдурар ужурлуг.

Көдээ (суму) Советиниң бир чугу-ла сорулгазы болза, орулгалар кирип алыр черлериниң долу үчүдүн кылары болгаш орулгаларынын санаары болур.

Эге школаларын, интернаттарын, библиотекаларын болгаш номчулга бажынарын ажаарыңа, фельдшер болгаш фельдшер-акusherка пунк-туларын, көдээ Советтин бодун ажаарыңа көдээ (суму) Советиниң бюджетти чарыгатына.

Келир чылдын бюджетин чогадып кыларының мурнунда көдээ (суму) Совети бюджеттиң орулга болгаш чарыгдалынын күсүлээзиниң тү-нелин анылаар ужурлуг.

Чер-черде бүгү үндүрүлгениң санаашкыны райончүгү сан килдизи чорудар болгаш оон суму Советте-ринче дынадып бээр.

Бюджеттин чарылгалыг кезээ болза, аны-ангы албан-черлериниң сметинге үндөзүлгенин тургусту-рар. Аны-ангы албан-черлери бот-тарынын сметтерин боттары чога-дып тургузар. Ынчангаш албан-черлериниң удурткучлары ботта-

ларының чарыгдалдарын эки билер болгаш сметти боттары чогадыр ужурлуглар.

Шы тургускан смет чазактын айтышкынарынга, албан чериниң чыл дургузунда чорудар ажылынң хемчээлинге долузу-биле чагыртыр ужурлуг. Сметтин аны-ангы чада-ларынын талазы-биле санаашкы-нар кылып турар үеде албан чер-лериниң удурткучлары оттулар чүүл, чырык тээзери болгаш чарыг-далдарынын оон-даа өске хевирле-риниң тодаргай нормаларын ажил-лаары чугула. Албан черлеринден алган сметтерин көдээ (суму) Со-ветиниң ажилдакчылары албан черлериниң удурткучлары-биле болгаш улус өөредилгениң, көдээ ажил-агыйның комиссиялары-биле кады чугаалажып көөр. Оон-кады смет талазы-биле санаашкы-нарын үндөзүлгенин болгаш шынын хынап көөр ужурлуг.

Оон соонда суму Совети докта-тынган хевир-биле бюджетти чога-дып тургузар болгаш оон бюджет комиссиязынча, а оон соонда Совет-тин сессиязынча көөрү-биле кичер.

Бюджетти күсүдери дээрге, бю-джет эзугаар доктааткан орулгалар-ны өй-шанда долузу-биле чыры ботгаш ажил-агый, социал-культу-р хемчеглериниң планын боттанды-рарыңче бадылатынган телевиди-лер-биле таарышкык кылдыр оңу чорудар.

Көдээ (суму) Советинге бүгү бюджет ажилдарын чорударыңа бюджет болгаш өске-даа комиссия-ларыны, а ол ышкаш суур активни-ниң ол ажилга идеккелиг кир-жилгези улуг ужу-рдузаныг болу-р.

Орулганы өй-шанда долузу-биле алыры болгаш хөрөңгини шыа ажыглаары көдээ (суму) Советиниң кол сорулгазы болур.

Бүгү бюджеттин сметин, креди-дин таарыштырып көөрүңүң айты-рынын, акша хөрөңгилерин кирип алырының планынын күсүлээзин, чурттакчы чонун күрүне чызык-нын херек кырынга боттандыраын болгаш үндүрүп хуваалдазынын болгаш чингелденин шыа чоруу-рарын хынаанын түнелдерин, аны-ангы албан черлериниң смет-иниң күсүлээзин, бот-онаалга үндүрүңүң чымылдазынын болгаш чарыгдалынын шынын көөрү бю-джет комиссиязының хүлээлгелиг ажилдары болур.

Комиссиянын ажылын план эзу-гаар тургузар. Ол план көдээ (су-му) Советиниң ажил планы-биле таарыштыр тургустунган турар ужурлуг.

Р. ДЕРЯГИН,

Тыва областың сан килдизиниң район бюджетиниң талазы-биле инспектору.

Өөредилгениң эки шынары дээш

Чаа-Хөл районуң Кара-Тал чеди чыл школының бирги «А» класын-да өөреникчилерин ада-иелериниң хуралы болган. Аңаа өөредилге эге-зинден бээр чоруткан өөредилге кижизидилгелиг ажылдын болгаш моон сонгааргы сорулгалар дугай-ында класстың башкызы Серин илеткеп кылган.

Илеткелчи өөредилге талазы-биле өөреникчилерин өөредилге шынарын экижилер болгаш өөредилгелден дашкаар кижизидилге ажылын канчаар чорутканын тодаргай чугаалаан. Школада урууларын эки өөредилгези дээш сагыш салып турар ада-иелер эвээш эвес. Эң ылангыя Онуштай, Быдынай, Чанчынмаа дээш өске-даа ада-иелер урууларын өөредилгелден дашкаар хостуг үезинде бот-өөре-дилге кылдыртып, неделя санында класс бажыны-биле чугаалажып, уруунуң канчаар өөренип турарын сонуургап турарын илеткелчи дем-дэглээ.

Өөреникчи урууларын школадан чартыктырып, өөредилгезинден озал-дадыр, өөредилгелден дашкаар хостуг үеде кичээл кылдыртырын орунуга харын өг ажылы кылдырар чорук чамдык ада-иелерин тала-зында барын хуралга санал берген-нер илереткен. Чижээ, Селикпаа, Седибаа, Күскедей оларын ытыг шалтыктыг чорудундан өөреникчи уруулар өөредилгезинге кошкак бо-луп, багай демдектерни удаа-дараа алыр чүүлдер бар.

Ада-иелер хуралынын киржикчи-лери школаның ажылынга идеккей-лик кирип, бичин урууларын комму-нисттик эзуга кижизидер херекке башкыларга дузалажыр, өөр-дигелден дашкаар хостуг үеде өөреник-чилерин бот өөредилге кыдырынга таарымчалыг тускай черин тургу-зар деп шиттирлээ. Ону ам херек кырында боттандырып турар.

Х. КУНГАА.

Макталдыг почтачы

Кижилерниң политиктиг билини беддеринге болгаш культурулук де-нелин улам ыяжи беддеринге чаа-чаа билиглерни бээрине, оларын ажил-ишче сорул кирип, организастаарынын херезинге солун, сеткүүл-дерин улуг ролон почтачы комму-нист эш Ооржак Данчай эки билип турар. Чөөн-Хемчик районуң Чы-раа-Бажында «Коммунизмче орук» деп улгатыр катыштырган колхозтун колхозчулары колхоз кижигуну комму-нист О. Данчайны почтачы хү-лээлгени күсүдери-биле томуйлаан.

Эш Данчай Хорум-Дагда суурдан колхоз төвүнче почтаны эккеп турар. Ол чонунч чагылгаларын, хузуңда чагаа харылаазыны чоңга чедирер чорук почтачының хүндүлүг хүлээл-ге чаңчылы болган. Почтачы хүлээл-гени эш Данчай күсүдери эгелээ-ден бээр чонунч чагыткан чагылга-зы озадалп келди, азы шуут чидип турган таварылга болбастан.

Хүлээлгезин хажык чокка күсү-дип, чонунч идегелин хандырып ту-рар почтачы коммунисти колхозчу-лар мактап, улуу-биле хүндүткөп ту-рар.

М. СЫНАА.

Улуг улустун кежээки школазы

Улуг-Хем районуң Хендергеде Маленков аттыг колхозтун төвүнде улуг улустун кежээки школазы ажилдап эгелээ. Ында 25 дыккач-чыларын билин барымдаалаан 1-ден 4 чедир класстарын үзүп тургу-саң.

Кежээки школыны сумунуң чеди чыл школының башкылары баш-кылап турар.

Школаны өөредилгезиниң эгелээ-риниң мурнунда болган хуралга эрт-кен чылгы чептестерни катаптавазын болгаш бот өөредилге чылын чедиркиниң доозар дугайында шитти-рлээ.

Т. БАЛГАН.

Унелиг өлүктү хөйүн тывар дээш

Чаа-Хөл районуң Үрбүн сумуда хоочун аңчылар Бадаң-оол, Соспур олар бо чылдын аныяр сезонунуң эгезинде районда өлүк белеткеленин чери-биле керээ чарып алгаш баш-тай чораш илээ 400 ажыг динчер-нин өлүргөш эккеп жуааган болгаш динч өлүрериниң керээде айтык-кан дыкка ажырганнар.

Унелиг өлүктү хөйүн тывар дээш олар чоокта чаа база катап ийи ду-гаар аңнаашкыңче аъттаншкынаар.

А. ЧАМБАЛ.

Кино көргүзүлдээзиниң шынарын экижилдер

Ажылчы чоннарынң коммунисттик кижизидилгезиниң херезинге совет уран чүүл, хамыктын мурнунда бистин киноовус улуг ролдуг.

«Бүгү уран чүүлдериниң иштинден бисте эң-не чугулазы кино» — деп В. И. Ленин чугаалаан. Кино болза, массалыг агитацияның эң чугула чепсээ — деп эш Сталин айтып турар.

Империалисттик араатаннарга, чаа дайынның кысыкчыларынга бараан болуп турар Барыын Европаның капиталисттик чурттарынын болгаш Американың кижиче көөр хөйү чок буурап дүшкен кино продукциязындан совет кинонүң ыгылы болза, ол эзулуг уран чүүлүн чижээ, совет кижилерде хүндүлеллини кайгамчык эки шынарларын, Төрээн чуртунга ынакшылын болгаш бердингенин сайырадып, ону үзел талазы-биле байыдып, коммунисттик нитилелди тургузары дээш демисел талазы-биле оларга дузалап турар.

Бистин улустун культурулук негел-дизин хандылар дугайында бистин күрүневис могаг чок сагыш салып турар.

Мурнакчы совет техника-биле хандырынган киноапарларын болгаш көжер киноларын четкизи чыл бүрүде өзүп турар. Партияны болгаш улусуң үзел-биле шивчилгени, бодунуң бедик идеялин болгаш уран чечен мергежилдини талазы-биле шылга-лып турар чаа-чаа совет киноларны хонналарынын болгаш суурларынң экраннарында үндүрүп турар.

Бо чылдың төңүзүңде бистин обла-ска доктаамал болгаш көжер 62 кинолар ажилдаар. Он беш көдээ көжер киноларын хузуңга автотранспортту бээр.

Бүгү районнар төптөринге болгаш хөй чурттакчылыг черлерде доктаа-мал кинолар тургустунган.

Амгы үеде «Глазкинопрокатты» Тыва область конторазында дыкка хөй уран чечен кинолар болгаш эр-тем талазы-биле журналдар бар. Ынчангаш кино көргүзүлдээзиниң шы-нарын беддер болза чурттакчылар-ны кино-биле хандыраанын бүгү таарымчалыг байдалы бисте бар.

Эрткен үеде кинофикацияның обла-сты эргелели көрүкчүлери хаара тудар болгаш акша хөрөңгиниң чылдазынын талазы-биле нияти обласка доктаатынган планын күсү-сеткен болза-даа, чурттакчыларын кино-биле хандылар ажылда улуг чептестер бар.

Көдээле көжер киноларын чам-дык механиктери чурттакчылыг чер-лер кезириниң шынгыгы графини күсүтпес, акша хөрөңги хөй кирер болгаш кинону хөй кижилер көөр, беден оруктуг чок черлерге үр ажилдап турарлар, а киносеанса-ларын организастары шала берге-зимээр ырак сумуларга болгаш колхозтарга дыкка үр үелерде бар-байн баарлар.

Ынчангаш ындыг кижилер орул-галар талазы-биле планнарын күсү-сеткеш областың бүгү-ле будунна-рында чурттап турар чурттакчыла-рынга кинону үргүлчү көргүзөр та-лазы-биле бистин кол сорулгавысты күсүтпейн турарлар-дыр.

Ол дугайында кол буруу көдээле кино черлериниң ажылын чептес-келди, кино четкилериниң ажылын оперативтик удуртурун багай ботта-ндырп турар кинофикацияның обла-сты эргелелине онаажып турар. Эргелелин ажилдакчылары кино

четкилериниң ажилдакчыларынга дузаламчы көргүзери-биле көдээле кончуг ховар үнүп турарлар.

Кино көргүзүлдээзиниң багай шы-нарларынын болгаш көрүкчүлери хандыраанын чавыс культурунун дугайында хөй саныг фактылар болза, киномеханиктериниң хөй ке-зиниң техника талазы-биле мерге-жил болгаш культурулук денели дыкка чавызын көргүзүп турар-дыр.

Кино четкилериниң ажилдакчыла-рынын техниктиг билини беддер талазы-биле ай санында чорудар се-минарларын үргүлчү эвес болгаш шынар талазы-биле куду денелге эртирип турар. Бүгү киномеханик-терин сезен ажыг хуузу партия чырдышкынының четкизинде ха-ра тутунмаан.

Ынчангаш көдээле бедик культу-рун үндөзүлгенин болгаш комму-нисттик пропагандаын күчүлүг чепсезин холда туткан бистин чам-дык кино ажилдакчыларының хөй кези бо хүнде бодунуң идея политиктиг болгаш культурулук де-нелин беддер талазы-биле ажил кылбайн турарлар.

Кадрлар-биле ажилды, дирги-нип, киномеханиктериниң культу-рул болгаш техниктиг денелин со-саал чокка беддер дугайында хем-чег алыры кинофикацияның обла-сты эргелелин болгаш районнарда партия организацияларының бир дугаар сорулгазы болуп турар.

Бистин кадрларвысты шилип алыр, таарыштыр тургузар болгаш кижизидер ажилды чүгүле шың чөп тургускаш көрүкчүлерге кино көр-гүзүлдээзини шынарын экижилдип бо-лур бис.

Киномеханиктериниң чедиркинин ажил-чорудулгазы кинопрокаттын органнарының шың, тодаргай ажы-лындан дыкка хамааржыр.

Ындыг-даа болза, «Глазкинопро-катты» Тыва область конторазы ам-гы үеде чептес ажилдап турар. Чаа-чаа киноларын областың кино точка-

ларынга апарып көргүзериңиң до-ктаамал шынгыгы планы чок болганы-ның ужурунда, чамдык черлерге ол кинолар кончуг үр болгаш чедип тур-да чамдык черлерге ол-ла үеде ийи үш катап көргүзүп турар.

Прокаттын ажилдакчылары кино шивчилгениң дугайында ботта-рынын ажылын багай контролдап, чурттакчылар-биле харылаза чок, көрүкчүлериңиң негелде сонуургал-дарын өөренип көрбейн турарлар.

Киноларын бижимел тайылбы-ры чурттакчыларга тараларын ор-ганизастаар ажил кончуг багай тур-густунган. Бо чылдын дургузуңда чүгүле 6 киноларын тыва дылга тайылбырын парлап тараткан.

Оон түнелинде кино эгелээриниң мурнунда кино механини-даа, өске тайылбыр берип болур кижилер-даа орус сөс билбес чурттакчыларга кино дугайында тайылбыр бээр ар-газы чок болуп турар.

Районнарынң культу-р-чырыдыш-кын килдистерин шүгүмчүлээри чер-ле чүдүлүп, олар боттарынын ажы-лын кинодан аныгланчак кылдыр тургузуп, көргөн киноларын тайыл-бырлап чугаалажырын организаста-вайн турар болгаш кино эгелээри-ни мурнуу чарында лекция бесе-даны кылбайн турарлар.

Бистин областа кино ажылын моон сонгаар экижилеринче улганган об-лукүсүмкуну үндүрген шиттири эң-не чоокку хуусаада кино ажылын эде тургузарын областын кино ажил-дакчыларыңа хүлээндирип турар.

Көрүкчүлериңиң хөйү-биле хаара ту-дар сорулганы барымдалаш кино-фикациянын ажилдакчылары хөй ниятиниң дузаламчызы-биле пар-лаганы болгаш радионо дамчыш-ты

КНО-нун Кол Ассамблеясынын алдыгы сессиясы

АКШ-тын агрессивчи чорудушкуннарынын болгаш өске чурттарнын иштики хөректеринге киржилгезинин дугайында

ПАРИЖ. (СЭТА-нын тускай корреспондентизи). Совет Эвилелинге, Польшага, Чехословакияга, Венгрияга, Румынияга, Болгарияга, Албанияга болгаш оон-даа өске чамдык демократтыг чурттарга болгаш ол чурттарнын девискээрлеринин даштынга-даа кижилерин элзидип алырын болгаш чепсектиг бөлүктөрүн организастаарын акша-хөрөңгидеринге 100 миллион долларны дөвөлүлүшүндөн тодаратынын турар Американын Катышкан Штаттарынын агрессивчи чорудушкуннарынын болгаш өске чурттарнын иштики хөректеринге киржилгезинин дугайында айтырыгы Политиктиг комитет декабрьн 19-та, хүндүскү хуралына чугаалашкан.

Совет Эвилелиннин төлээлеринин саналын өзүгаар бо айтырыгы Ассамблеянын чугаалажыр хүн айтырыгына кирген.

ССРЭ-нин төлээлеринин баштыгы А. Я. Вышинский бо айтырыг талазы-биле бир дугаарында чүве чугаалаан.

А. Я. ВЫШИНСКИЙНИН ЧУГААЗЫ

Совет Эвилелинге, Польшага, Чехословакияга, Венгрияга, Румынияга, Болгарияга, Албанияга болгаш оон-даа өске демократтыг чурттарга болгаш ол чурттарнын девискээрлеринин даштынга-даа кижилерин элзидип алырын, чепсектиг бөлүктөрүн организастаарын акша-хөрөңгидеринге 100 миллион долларны дөвөлүлүшүндөн тодаратынын турар Американын Катышкан Штаттарынын агрессивчи чорудушкуннарынын болгаш өске чурттарнын иштики хөректеринге киржилгезинин дугайында Совет Эвилелиннин төлээлеринин тургусканы чугула болгаш дүргөн шиптирлээр уурдулг айтырыгына чугаалажыр хүн айтырыгына кирер деп шиптирнн Кол Ассамблея Совет Эвилелиннин төлээлеринин саналын өзүгаар каш хонук мурвунда үндүргөн.

Совет Эвилелинде, Польшада, Чехословакияда, Венгрияда, Румынияда, Болгарияда болгаш Албанияда чурттап турар кандыг-даа шиптир алындынган кижилерин, азы ол чурттардан дезип үнгөн кижилерин, азы оларны Соңгу-атлантика керезинин организациясына дузалар чепсектиг күштерин кезектери кылдыр катыштырарын акша-хөрөңгидеринге ийке өске-даа сорулгаларга ажыгалары-биле 100 миллион долларны тускай дөвөлүлүп үндүрүн көрүп турар бот-боттарынын аразында айыл чок чорукту хандылары деп аттыг 1951 чылдын хоойлузунун дугайында, Американын Катышкан Штаттарынын президентизи дээрнн Трумэннин бо чылдын октябрьн 10-да ат салган хоойлузунун дугайында ам чугаалажып турар-дыр. Ол хоойлуунун тургустунган сөзү-даа ал көөрге болза, боттарынын чурттарында дезип үнгөш, Катышкан Штаттарынын болгаш оон-даа өске чурттарнын девискээрлеринде даштынын турар, төрөн чурттарынын өскерликчилеринин болгаш шериг хөректенеринин иштинден чепсектиг отрядтарын тургузарын, оларга чүүл-бүрү кем-буруудуг үүлгедиглерин кылдыр дээр чепсектиг отрядтарын болгаш чамдык кижилерин акша-хөрөңгидерин баш уdur көрүп турар.

Ол хоойлу болза, өске чурттарнын иштики хөректеринге Американын Катышкан Штаттарынын каржы киржилгези болур болгаш ол дээрге, бүгү делегей эрге-чурумнарынын хемчээлдерин каян-даа көстүп көрбөзүн-биле үрээни болгаш чурттар аразынын харылзааларына болгаш куруненин тускай эргезин хүндүлөп көөрүнгө таарышпас чорук болуп турар. Американын Катышкан Штаттары биле Совет Эвилелиннин аразында харылзааларын улам-на нарыялдарыныч болгаш бүгү делегей байдалын чидиглендиреринче угланган, агрессивчи үүлгедигин дээринден ангы ол хоойлу-ну канчаар-даа көрүп болбас.

Бо талазы-биле бодунуң нотазын ноябрьн 21-де АКШ-тын чачаанче чоруткаш, совет чазак ол хоойлууну үндүргөнн шак-ла ыпчаар, кончук шын-биле шипчел көргөн. Ындыг хоойлууну Катышкан Штаттарынын үндүргөн чоруу болза, 1933 чылдын ноябрь 16-да Совет Эвилелиннин Даштыкы Хөректеринин Улус Комиссары М. М. Литвинов биле Американын Катышкан Штаттарынын президентизи Франклин Делано Рузвельтинин аразында солукчан чагааларына үндөйлөш, Совет Эвилелинге хамаарыштыр бодунга алган хүлээлгелерин америк чазактын каржызы-биле үрээни болур дээринче АКШ-тын чазактын кичээлгичин совет чазак угландырган.

Бир талазында Американын Катышкан Штаттарынын чазактын болгаш өске талазында—совет чазактын бот-боттарынын аразына алган хүлээлгелерин ук дугуржуушкунда айтып турар. Ынчангаш ол хүлээлгелерге бо чылдын октябрьн 10-да үнгөн америк хоойлууну үндүргөн чорук мырынай таарышпайн турар.

Солукчан чагааларнын 3-кү чүүлде айтылганы өзүгаар алырды өске талага удур чепсектиг демиселди чорудар сорулгалыг чепсектиг шериг организацияларын тургуспас, деткивес ийкепе азы болдурус деп ол дугуржуушкунга Совет Эвилелиннин чазак болгаш Американын Катышкан Штаттарынын чазак-даа бот-боттарына хүлээлгенин.

Ындыг организацияларга ийкепе азы бөлүктөргө кирер дээр кандыг-даа чылдаларын болдурус деп олар бот-боттарынын аразына, азы бир талазында—Американын Катышкан Штаттарынын чазак, база өске талазында—Совет Эвилелиннин чазак ол-ла дугуржулганы өзүгаар хүлээлгенин.

«Кандыг-даа организацияларнын ийкепе азы бөлүктөрүн боттарынын девискээрлеринге тургустунарын ийкепе азы турарын болдурус болгаш политиктиг ийкепе социал тургузуларын күш-биле айтуу октаар, азы айтуу октаарын белеткээр болгаш ону өскерттиринин сорулгаларын салган кандыг-даа организацияларнын ийкепе бөлүктөрүн тургустунарын хемчеглерин боттарынын девискээрлеринге алыр» деп Совет Эвилелиннин талазы-биле Катышкан Штаттарынын чазак болгаш Американын Катышкан Штаттарынын талазы-биле Совет Эвилелин бот-боттарынын аразына ол дугуржуушкунун 4 дугаар чүүлүнгө хүлээлгенин.

Совет Эвилелинге удур үрөгдекчи болгаш диверсиялыг ажил-чорудугаларга ажыгалары-биле 100 миллион долларны тускайлар дугайында октябрьн 10-да үнгөн хоойлу болза, 1933 чылдын дугуржуушкунун өзүгаар бодунга алган хүлээлгелерин Американын Катышкан Штаттарынын чазактын каржызы-биле үрээнинин болгаш Совет Эвилелин-биле харылзааны улам-на дорайтадырынын база бүгү делегей байдалын улам-на чидиглендиреринин политиканын үргүлчүлөп турарынын керечизи ол болуп турар.

АКШ-тын, Великобританиянын болгаш Франциянын чазактарынын эгелээшкени-биле тургускан чепсектиг күштерин болгаш боо-чепсектерин кызырарынын дугайында айтырыгы чугаалажып көөрүн бирги комитет чүлге бо эртен дооскан. Бирги комитеттин бо айтырыгы бир ай ажыг хуусаанын дугуржууда көрүп келгенинче үезинде куруве секретаринден эгелээш, америк төлээлеринин мында олуржуп турар кежигүнеринге чедир Катышкан Штаттарынын төлээлери болза, Катышкан Штаттарынын чазак дээрге, бүгү делегей байдалын экижидеринче чүткүлдүг болгаш бүгү улустарнын аразында байдалды экижидеринче чүткүп турар деп могаг чокка бадыткап турган болгай. Катышкан Штаттар болза, бүгү делегей байдалын чидиглендиреринге бичи-даа сонуургалы чок болгаш ындаг чидиглендишкениге идиг болуп турар бүгү-ле чүүлдерин узуткаарыч чүткүп турар дээринге бистерни бүзүредир дээр олар бар-ла турган аргаларын ажылап турганна.

Бо ышкаш бүзүредикчиликтеринин мезгин октябрьн 10-да АКШ-ка үндүргөн хоойлу шиптирлин-биле илередип турар. Совет Эвилелинге болгаш ол хоойлууда айтылган өске-даа чурттарга удур кижилеринин болгаш чепсектиг бөлүктөрүн үрөгдекчи ажил-чорудугаларын акша-хөрөңгидерин октябрьн 10-да үндүргөн хоойлу айтып турар. ССРЭ-де болгаш улус демократиязынын чурттарында тургустунган политиктиг болгаш ниитилеп тургузуун чепсектиг күш-биле дүжүрер ийкепе өскерттир сорулга-биле, айтылган чурттарга диверсиялыг болгаш өлүрүкчү чоруктары үүлгедип, тура-халышкынынын үндүрери-биле диверсант бөлүктөрүн болгаш дайынчы отрядтарын тургузарынче ук хоойлу угланган. «Айыл чок чорукту хандылары» деп хоойлууну организакчылары ол дугайын сиза бодап турар-даа. 1951 чылдын октябрьн 10-да үнгөн хоойлууну кандыг уткалдын база Совет Эвилелиннин болгаш улус демократиязынын чурттарынын талазы-биле Американын Катышкан Штаттарынын кандыг бодалдын, оон даштыкы политиканынын кандын бо чугаа-

дан-на тодаргай көстүп турар-дыр. Ноябрьн 21-де нотазына Совет чазак мынчаар айтыкан:

1) Ол хоойлу болза, делегейин эрге-чурумун дынналып көрбөзүн-биле үрээни болур болгаш чурттар аразынын чогуур харылзааларына база курунелерин тускай эргезин хүндүлээринге таарышпас чорук болур.

2) Ындыг хоойлууну үндүргөн чорукту агрессивчи үүлгедигин дээринден өскээр санап болгай бас.

3) Ол хоойлууну үндүргөн чорук болза, ССРЭ-нин болгаш үстүнде айтылган чурттарнын иштики хөректеринге Американын Катышкан Штаттарынын каржызы-биле кирешкени ол болуп турар болгаш адалтын сөөлүндө.

4) американын Катышкан Штаттарынын президентизинин ол хоойлу-га ат салган чоруу болза, 1933 чылдын ноябрьн 16-да чагаалар солчуушкунуна үндөйлөш, бодунга алган хүлээлгелерин америк чазактын каржызы-биле үрээни болуп турар. А ол дугайын мен моон мур-нунда база чугаалаан болгай мен.

Ол хоойлууну күш чок болдуларынын эргежок чугула хемчеглерин алырын АКШ-тын чазакта Кол Ассамблеянын сүмөлээрин совет төлээлери болза-ла негеп турлар.

Анаа холбаштыр ССРЭ-нин төлээлери база-ла боттарынын резолюция телевилелин кирип, ону маанга кичээлгич болгаш топтап көөрүн дилеп турар.

ССРЭ-нин төлээлери моон алаанда резолюция телевилелин кирген: «Эдэн каш курувелерге удур үрөгдекчи ажилдарын чорударына акша-хөрөңгини тускайлап үндүрери көрүп турар Американын Катышкан Штаттарында үндүргөн «Айыл чок чорукту бот-боттарынын аразына хандыларынын 1951 чылдын хоойлу» болза, КНО-нун Уставынын принциптеринге болгаш бүгү-нитинге чаңыл болган бүгү-делегей эрге-чурумнарына таарышпайн турар агрессивчи үүлгедигин болгаш өске курунелерин иштики хөректеринге киржишкени деп Кол Ассамблея буруу шаап көрүп турар.

Ол хоойлууну күш чок болдуларынын эргежок чугула хемчеглерин алырын Американын Катышкан Штаттарынын чазакта Кол Ассамблея сүмөлөп тур».

Вышинскийнн соонда АКШ-тын төлээзи Мэнсфилд сөс алган. Бо хоойлу болза, Совет Эвилелинде болгаш улус демократиязынын чурттарында дезип үнгөн кижилерин болгаш чепсектиг отрядтарын организастаарына хереглээр 100 миллион долларны тускайлап үндүрерин айтып турары шын деп ол бодунуң чугаазына билинген.

Өске чурттарнын иштики хөректеринге ол хире каржы киржишкенин, КНО-нун Уставынын колкол принциптерин болгаш 1933 чылдын совет-америк дугуржуушкунун ол хире каржы үрээни чорукту камгалаарынын чылдагаанарын тып-пайн Мэнсфилд, шаанда гитлерчилерин чулуурп турганы советке удур чугаалары-биле дөмей чүүлдерин чулуурп турган.

Оон дараазында ССРЭ-нин төлээлеринин баштыгы А. Я. Вышинский база катап чүве чугаалаан. Ол хоойлууну үндүргөн чорук болза, америк чазактын агрессивчи политиказынын дорт илерээшкени-дир деп, АКШ-тын чагырыкчы бөлүктөрүнүн чугааларын болгаш сагыш-бодалдарын Вышинский күштүү-биле илереткен.

Комитет даргазы хуралды хаарынын мурвунда—чугаалажып турар айтырыгдан дашкаарлаазын болгаш өске курунелеринин должитиктиг тургузуун денештирп көрбөзүнче санал-онал солчукчуларынын киржичилерин кыйгырып тур мен, чүге дээрге, санал-онал солчуушкунун ол чорук чүлге узамдыктырар—деп чугаалаан.

Дарганын оозу ССРЭ-нин төлээзинге хамаарышпас, чүге дээрге, совет төлээзин чугаалаан чүүлдерин шуптузу-ла ажил-хөрек-биле дорт холбашкан. Мен оон соонда-ла ол-ла шиг-биле чугаалаар мен деп Вышинский чугаалаан.

АКШ-тын төлээзи Мэнсфилд «мен база-ла ССРЭ-нин төлээзи ышкаш болур мен» деп чугаалаан. Оон Вышинский тургаш: бир эвес Мэнсфилд ССРЭ-нин төлээзи ышкаш ыпчаар ажылдарын өөренип алыр болза, өөрүр апаар мен—деп чугаалаан.

Совет төлээлеринин баштыгынын чугаазы америк төлээни шооткан каткыларын үндүргөн.

Улус демократиязынын чурттарында

Румыниянын Улус Республикасында улуг тудуг—Дунай—Кара далайын каналын тудуун тудуп турар. Чаа канал болза, суг оруун дыка кызырар болгаш Добруджа районну индустриаластаар арганы бээр. Каналдын унунга чаа заводтарын, электри станцияларын тургузар болгаш чаа хоорайлар тургустунган. Мурдун гектар черлер сайбарынар.

Ол тудугла күш-ажылдын муракчы совет аргаларын ажылап турар күчүлүг совет машиналар ажылдап турар.

Чурукта: тудугнун участоктарынын бирээзи. СЭТА-нын прессклишези.

Үнүш камгалалынын үшкү бүгү-делегей конференциязынын ажытынганы

БУДАПЕШТ. Декабрьн 18-те Будапештиге үнүш камгалалынын үшкү Бүгү-делегей конференциязы ажытылган. Совет Эвилелиннин төлээлери РСФСР-нин Көдээ ажалгай Министринин оралакчызы Назарев баштадыр, Чехословакиянын, Венгриянын, Польшанын, Румыниянын, Болгариянын болгаш Германиянын Демократтыг Республиказынын төлээлери ол конференцияда киржип туралар.

Совет Эвилелиннин үлегери-биле чурташ, улус демократиязынын чурттары болза, көдээ ажил-агыйннын социалисттик хөгжүлдизинин оруу-биле чедикшинин бурунгаарлап турар деп Венгриянын чер ажил-агыйнын министри Ф. Эрден

бодунуң чугаазына айтыкан. Амгы үеде дүжүт камгалалы онза ужур-дузалыг болуп турар, чүге дээрге, дайыннын империалисттик кысыкчылары улус-демократтыг чурттарнын девискээрлеринге көдээ ажил-агыйннын хоралакчыларын непердирин оралдажып туралар.

Бистин чурттарыныстың бузубас эп-найыралына болгаш бот-боттарынын керээлериңге үндөйлөш, оларнын кады ажылдажылганын быжыдары болгаш көдээ ажил-агыйннын хоралакчыларына удур ниити демиселдин методтарын ажылдап кылыры бо конференциянын сорулгазы болур деп Эрден меделгезен.

(СЭТА).

Демократтыг чаңгыс ай Германия дээр

БЕРЛИН. АДН агентилелинн Дрезденден дынадып турарын өзүгаар алырга, декабрь 18-те Германиянын Демократтыг Республиказынын премьер-министри Отто Гротеволь Редербег хоорайда «Заксенверк» заводтун 3 муң ажылчынаарынын болгаш албан-хаакчыттарынын мурвунга чүве чугаалаан.

Амыралчы эргелери дээр немец улустун демиселин чугаалап тура, Гротеволь мынча дээр: «Барыын талазы империалисттер немецтерин немецтерге удур өжзөнөштирерин күзеп, оон дузазы-биле калбак аргаларын чогаатсынарам харын. Бис ону тилгелели-биле дооспаан шаавыста, боттарыныстың демиселивисти соксатпас бис».

Бүгү Германияга хостуг демократтыг сонгулдарын чорудуп болурун өөренип көөрүнгө Чөни болгаш Барыын Германиянын төлээлеринден комиссияны тургузарына Германиянын Демократтыг Республиказынын чазактын белегинин дугайын Отто

Гротеволь чугаалаарга олурганнар алыш чаксап байырааннар. Немечтерин бодунуң ада-чурттуң чаңгыс эвин катап тургузарынче угланган шимчээшкенин хынаары болза, чүлге эвилелиндин контроль чөвүлелин хере-дээр деп Гротеволь чугаалаан. «Ынчалза-даа бир эвес америк империалисттерин чорудуп турар политиказынын саалдары-биле контроль чөвүлели оон ынай ажылдап шыдапас апаар болза, ол талазы-биле немецтер буруулуг эвестер».

Ажылчы чоннарын алыш чаксаалыкынын алаа-биле Отто Гротеволь чугаалааны болза: «бистер америк империалисттерин колониб-жи тергидээшкениннен немец нацист хостаары дээр чедикшинин демисежир хүлээлгели болгаш катап тургузуушкунун хереңге бистер бодунуң байлакшыдыг дуржулгазы-биле дузалап турар Совет Эвилели-биле найыралдын дугайын каян-даа утпас ууржулуг бис».

(СЭТА).

Тайбың талалакчыларынын америк дип конгреси

МОНТЕВИДЕО. Мурнуу, Төп болгаш Соңгу Американын бүгү чурттарында тайбың талалакчыларынын америк дип конгресинге иденкейлиг белеткел чоруп турар.

Америк диптин бүгү чурттарында тайбың талалакчылары конгрессти чылдырарын чаңгыс эп-сеткилдиг деткип, анаа боттук белеткенип турарлар дээр дугайында дыннадыгы конгресс чылдырар талазы-биле нишпантивг комиссия алган. Конгресс Рио-Де-Жанейрога болуп эртер. Диптин бүгү чурттарынын патриоттары, улустар аразында тайбынны болгаш найыралды камгалаарын күзеп турар чонуну чүүл-бүрү кезектеринден үнгөн яны-буру политиктиг үзөл-бодалдарыг бүгү кижилер тай-

бың талалакчыларынын америк дип конгресин деткип турарлар.

Тайбың дээр, беш улуг курунелерин аразына Тайбынны Пактызын чарары дээр, база конгрессте белеткел талазы-биле практиктик хемчеглерин чурт бүрүзүңге боттадырары дээр демиселди иденкей-жилеринче массаны мобилиастаар сорулга-биле агитас-пропагандалыг ажылды күштелдиреринче америк дип чурттарынын тайбың талалакчыларын, тайбың талалакчыларынын америк дип конгресин чылдырар талазы-биле инициативтиг комиссия бодунуң парлап үндүрүп турары информатив бюллетенинде кыйгырып турар.

(СЭТА).

Кореяда болушкуннар

Улустуң армиязынын Кол командьлалынын дыңнады

ПХЕНЬЯН. Кореянын Улус-Демократтыг Республиказынын Улустуң армиязынын Кол командьлалынын декабрь 21-де меделээни болза, Кореянын Улустуң армиязынын катыжышкынына кылдат улустуң эки-тарагы кезектеринин сыры деткинче-биле америк-англи эжелекчилерин болгаш лисыманчы армияларын диирг күштеринге болгаш техниказына улуг чидиргилерин таарыштырарын үргүлчүлөшкөн, эрги туруштарда камгаладык тулчуушкуннарын чорудуп турар.

Чөөн фронтта Улустуң армиязынын катыжышкынына дайынга удур камгаладык тулчуушкуннарын чорударын үргүлчүлөп турар.

Кимсонун мурнуу талазында болгаш Чхольсоннын районунда төп болгаш барыын фронттарга улустун шериглери Улустуң армиязынын шериглеринин ээлээни бедиктерге атакалар чоруткан дайынга улуг согушкуннарын таарыштырган. Ол тулчуушкуннарга дайыннын 300 ажыг солдаттары болгаш офицерлери чок кылдырткан болгаш шериг эт-хөрекселдерин хунаап алган.

(СЭТА).

Голландылар Кореяга чаалажыксавайн турар

ГААГА. Кореяда америк агрессивларын талазынга болуп дайылдажып турган голланд батальонун эрги командирин подполковник Эекгаут Голландияда чедип келген. Эекгауттун корреспонденттерге меделгезин болза: «Мен ам моон ынай Кореяга чорбас мен. Сөөлү тулчуушкуннарын үезинде голланд батальон улуг чидиргиге таарышкан. КНО-нун армиясында кирип турар солдаттар удавас дайынны соксалыр боор деп идеясп туралар. Оларнын дайылдажыр күзели чок. Олар дайынны идеясп чок аштырган авантюра деп санап туралар».

(СЭТА).

Пакистанда ажилчынарнын шимчээшкени

КАРАЧИ. «Пакистан таймс» солунуң дамчыдып турарын өзүгаар алырга, Лохорада «Орданис клиозинг фактори» деп пөс-таавы фабриказынын ажилчынарнын ажил соксакшынын үргүлчүлөп турар. Ажылдан үндүрткүлүн профвильдерлер удуртукчуларын ажилга катап тургузарын болгаш фабрика эргелеп турар кижини ажылдандал халзарын ажылчынар негеп туралар.

Декабрьн 19-та Лохорада барыын талакы пенджабтын хоойлу үндүрер хуралын ажылдары болуп турар бажынын мурвунга «Батала индиринг компани» деп компаниянын 500 ажилчынарнын демонстрациясы болган деп «Доон» солун дыннаткан. Чыскаалды киржичилери болза, ажилчынарнын ажилдан үндүрер чорукту соксалдыр болгаш ажилдан моон мурвунда-ла үндүрткүлүн ажилчынарнын ажилга катап тургузарын, база оларнын ажил чок турган үези хире үенин шалынын оларга төлөп бээрин негеп турганнар.

(СЭТА).

Барыын Германиянын чурттакчы чону катап боо-чепсеглээшкенинге удурланып турар

БЕРЛИН. АДН агентилелинн Мангеймден дамчыдып турары-биле алырга, Вюртемберг-Баден черинге санал айтырган 401.023 чурттакчыларын 95,7 хуузу Германиянын катап чепсеглээринге удур, тайбың дээр бадьядан деп Вюртемберг-Баден черинге улустуң санал айтырышынын эртерер талазы-биле комитеттин Мангеймге болган ниити хуралында дыннаткан.

(СЭТА).

КНО-нун Кол Ассамблеязынын алдыгы сессиязынын ажылынын чапсарлааны

ПАРИЖ. (СЭТА-нын тускай корреспондентизи). КНО-нун Кол Ассамблеязынын алдыгы сессиязы рождествонун болгаш чаа чылдын киникүлүн таарыштыр бодунуң ажилын чапсарлаан. Сессиянын ажылы 1952 чылдын январь 2-де катап эгелээр.

(СЭТА).

Харысалгалыг редактор О. А. ТОЛГАР-ООЛ.